

Vážení a milí čtenáři,

zdravím vás u dalšího čísla Portálu. Blíží se dlouho očekávané prázdniny, což je pro vyvolená povolání typu poslanec, učitel či student období klidu a rozjímání. Vzhledem k tomu, že většina našich čtenářů se rekrutuje právě ze skupiny študáků, Portál si dá o prázdninách také pauzu. Nechceme totiž rušit vaše (i naše) rozjímání a podobné radovánky. Nebojte se, s novým semestrem tu budeme opět jako na koni.

Co toto téměř letní číslo přináší? Tajemná zkratka na obálce neoznačuje našťástí nový virus typu SARS, nýbrž Den Daňové Svobody. Tuto akci pořádají MK Praha (nejen) ve spolupráci s Liberálním institutem 12. 6. 2003. Proč právě toto datum? Inu, právě do tohoto dne jsme všichni od počátku ledna pracovali a vydělávali na stát (tedy také na prohrané arbitráže, předražené dálnice či nepoužitelné výukové programy) a od tohoto data dále budeme konečně moci pracovat na sebe. A to se musí řádně oslavit, nemyslíte?

Vedle DDS je dalším podtématem tohoto čísla nezaměstnanost. Tomuto evergreenu na poli hospodářských problémů první kategorie jsou věnovány dva články. Ekonomickou tematiku doplňuje staronový pan předseda textem o daních, ale také o calvados. Politická témata zastupuje článek kriticky hodnotící roli V. Klause nejen na Hradě. Pro drobné pobavení jsou instalována ještě drobnější zamyšlení či anketní otázky členkám MK Praha. Portál se uzavírá statí o roli divadel v dnešním systému a již tradičně ironicky laděným postřehem M. Ervy z akcí MK, tentokrát z našeho květnového sněmu. To vše nově na neuvěřitelných 10 stránkách (to aby bylo čím podpalovat táboráky).

Krááásné prázdniny.

Lukáš Kovanda, šéfredaktor

DDS – Den daňové svobody

Proč? Kdy? Kde?

Daňové změny k 21. 5. 2003

Daň z příjmů podniků klesne během tří let ze současných 31 na 24 %, zároveň se však zvýší základ pro výpočet daně tak, aby se daňový výnos pro státní rozpočet příliš nesnížil. Od roku 2004 by měla daň klesnout na 28 %, v dalším roce na 26 a poté na 24 %.

Daň z příjmů fyzických osob se nemění.

Daň z nemovitostí se má zvýšit od roku 2005.

Daň z pozemků se bude odvíjet od tržní ceny, u staveb bude prozatím ponechán dosavadní systém.

Daň z převodu nemovitostí má klesnout od 1. července 2004 z pěti na tři procenta. Zároveň se změní splatnost daně tak, že bude splatná ve lhůtě pro podání daňového přiznání.

Spotřební daně: Daň z cigaret poroste ze současných 40 až na 57 % v roce 2007, na 44 % má vzrůst od 1. července 2003. Daň z lihu má vzrůst od 1. července 2003 na 265 Kč ze 234 Kč. Daň z benzínu má vzrůst od 1. ledna 2004 o 80 haléřů na litr, daň z nafty o dvě Kč na litr.

DPH: Od příštího roku by se měla většina služeb a některé zboží přesunout ze snížené sazby pět procent do základní sazby 22 %. Kvůli vyšší dani tak podraží zejména telefony či internet.

Hradec Králové: Jdeme do toho!

21. 6. Regionální klub Mladých konzervativců Hradec Králové se rozhodl uspořádat Den daňové svobody ve svém krásném městě. Chcete-li zvědět podrobnosti, k dispozici Vám je Zdeněk Cvejn (602 442 605), e-mail: hradec_kralove@konzervativci.cz a internetová adresa Hradečáků: www.konzervativci.cz/hradec.

Brno: DDS oslavíme již potřetí

14. 6. Třetí ročník brněnského happeningu spolu pořádají Mladí konzervativci Brno. Chcete-li více informací, pište a volejte Robertu Kotzianovi (mobil: 604 539 909, e-mail: brno@konzervativci.cz). Jakoukoliv novinku najdete i na těchto stránkách.

Praha: čtvrtek 12. 6. v 16:30 na Můstku

12. 6. Zapište si, prosím, do svých diářů. Oslava dne, kdy už konečně přestaneme pracovat na stát, bude 12. června ve spodní části Václavského náměstí. Daňovou show bude moderovat populární Jan „F1“ Kovářik, písně obstará dívčí skupina Holki!

Den daňové svobody až 12. června

Letos se Den daňové svobody posouvá, jako obvykle, blíže ke konci roku. Pokud bude tento negativní trend pokračovat, za deset let budeme DDS slavit až o prázdninách...

zdroj: www.libinst.cz

Proč bude chystaná reforma veřejných financí v ČR neúčinná?

Daniel Kotula, student VŠE v Praze,
předseda MK Praha

Desítky různých státních záruk a závazků, přebujelá ministerstva, špatný sociální systém, desetiprocentní nezaměstnanost, nevýrazný růst HDP, zpackanou reformu veřejné zprávy, příslušníky bývalé StB na vysokých státních postech a dluhy, kam se člověk podívá, podědila vláda Vladimíra Iljiče Špidly po svém předchůdci Miloši Zemanovi. Peníze se ze státního rozpočtu vynakládaly neefektivně, výrazy jako investice, úspora nebo dlouhodobá koncepce Zeman neznal. Vláda dokonale vše prožrala a utratila. Tento způsob hospodaření však donekonečna nevydrží a nutně musí zkrachovat, a proto současní vládní představitelé musejí řešit problém veřejných financí. Ministerstvo financí ČR přistupuje k reformě veřejných financí způsobem, který se dal očekávat. Nedostatek peněz ve státní pokladně chce vyřešit snížením výdajů na občany a zvýšením příjmů od koho jiného než od občanů.

Výdaje chce snížit posunutím roku odchodu do důchodu z šedesáti na šedesát tři let, společnost nikoho staršího šedesáti let nemusí zaměstnávat, proto budeme mít šedesátníky, kterým měsíc co měsíc místo důchodu budeme platit podporu v nezaměstnanosti. Dále chce snížit sociální dávky, skupiny obyvatel na území s vysokou nezaměstnaností nemohou sehnat práci a současné dávky jim těžko stačí k přežití, volit budou komunisty. Dále vláda nechce žádné nové úředníky, přežije toto opatření Nový rok? Budou se snižovat také výdaje na dopravní infrastrukturu, ekologii apod., vznikne vnitřní dluh v podobě neopravené silnice, znečištěného životního prostředí, budeme ho muset tak jako tak jednou zaplatit.

Nejvíce si vláda slibuje ze zvýšení příjmů. Nyní ve Strakově akademii převládá dojem, že občané budou dobrovolně platit vyšší daně. Doba, kdy zvýšení daně znamenalo dodatečný příjem do státní pokladny, je ta tam, zvýšení daně může znamenat zvýšení příjmu, ale ne zdaleka v takovém rozsahu, jaký se bude očekávat. Lidé nemají ochotu platit ani o korunu více, každému opatření vlády typu zvýšení daně, bude ná-

sledovat protiopatření. Zvýší se daň z přidané hodnoty z telefonování, lidé budou méně telefonovat, nemají totiž přebytek peněz. Zvýší se DPH na daňové služby, lidé přejdou od větších společností k menším firmám, které díky svému malému obratu nemusejí být plátcí DPH. Většina kadeřníků bude své služby poskytovat bez dokladu, tedy načerno. A takto bychom mohli pokračovat dále. Budou-li živnostníci nuceni platit více sociálního a zdravotního pojištění, důsledkem bude hromadné odhlašování živnostenských listů, výdělek načerno, větší fronty na pracovním úřadě a stát bude vyplácet více podpory v nezaměstnanosti. Po zvýšení spotřební daně na alkohol vzroste zájem o domácí vypalované kořalky, ve sklepech se opráší staré destilovací přístroje po dědečkovi, celé rodiny si budou vesele pálit každý rok na podzim z jablek calvados.

Chystané vládní změny jsou kosmetické, nic neřeší ani krátkodobě, nemají v sobě trochu pochopení pro chování lidí. Jsou namířeny proti občanům a naopak hrají do karet státu jako instituci, nemohou proto uspět. Problém českých veřejných financí leží úplně někde jinde, není to problém nízkých příjmů a vysokých výdajů státu, jak se na první pohled každému zdá. Změnit se musí celkový ráz hospodaření státu. Stát musí přemýšlet, jak snižovat své náklady na provoz, jak efektivně přerozdělovat peníze získané od občanů, jaký sociální systém je pro občany přínosný, jak zlepšit klima pro podnikání a práci, jak podpořit vznik nových investic atd. Recept pro zajištění fungujícího státu není jednoduchý, každý, ať pravicový či levicový politik, se musí shodnout na tomto: Stát musí mít co nejnižší náklady na provoz, musí být funkční, stát má přerozdělovat jen minimum bezpodmínečně nutného množství peněz a hlavně, občan má mít svobodu, jak naložit se svými penězi. Zodpovědnost za fungování státu mají mít v rukou spíše občané, nikoliv úředníci. Reforma veřejných financí postavená na těchto několika základních principech zajistí bezproblémovou budoucnost pro naše spoluobčany a pro český stát.

Nezaměstnanost v rukách socialistů!!!

Michal Jelínek, student VŠE v Praze

Od chvíle, kdy se v roce 1998 postavila do čela vlády sociální demokracie a premiérem se stal Miloš Zeman, onemocněla česká ekonomika téměř všemi nemocemi, které jsou při aplikaci intervenční hospodářské politiky běžné. Ministrem práce a sociálních věcí se stal dnešní premiér Vladimír Špidla. Již tak pochroumaná ekonomika po květnových událostech z roku 1997, dostala šok v podobě deficitního financování, vysoké míry státních zásahů a redistributivní sociální politiky.

Krizový vývoj započal již začátkem roku 1997, kdy se ČNB začala chovat neuváženě a bez předchozí konzultace s vládou přijímala restriktivní opatření v podobě prudkého zvýšení všech úrokových sazeb včetně repo sazby (1W). V situaci, kdy se hospodářství již přehouplo přes konjunkturální vrchol, bylo velmi nevhodné započít měnovou restrikcí, zejména když česká podniková sféra byla ještě takřikajíc v plenkách. Ta také na měnovou krizi nejvíce doplatila. V tomto roce v ní pracovalo takřka 60 % zaměstnaných a proto byl dopad této krize na nezaměstnanost markantnější.

Velmi brzo se nezaměstnanost začala projevat ve statistikách a v průběhu dalších let se rapidně zvyšovala. Ekonomové to připisovali zejména proběhlé měnové krizi a stagnaci ve vývoji HDP. Jenže opo-smlouva blokovala jakoukoliv hlubší reformu v politice zaměstnanosti a výraznější vliv socialistů jak ve vládě, tak v resortu práce a sociálních věcí, uvolnil cestu zbytečnému zvyšování vládních výdajů na sociální výdaje, zejména pak na vyplácení podpor v nezaměstnanosti. Po nešťastných volbách v roce 2002 a vzniku velmi nestabilní a nesourodé koalice (jak se ukázalo při všech třech volbách prezidenta), již bylo jasné, že na konci roku dosáhne nezaměstnanost 9,9 %. Deficity výrazně rostly, výdaje na politiku zaměstnanosti se pohybovaly také po vzestupné linii, ale požadovaný efekt se nedostavil. Podle Keynesovy teorie by měla ekonomika, při takto nastavených hospodářskopolitických nástrojích oživovat a s růstem

HDP (zapříčiněným tzv. fiskálním multiplifikátorem) by se měla snižovat nezaměstnanost. K tomu ovšem nedošlo. Vláda již dříve zvýhodnila nezaměstnané absolvující rekvalifikační kurzy, které se však v našich podmínkách ukázaly být velmi neefektivní a zbytečně nákladné. Dodnes platí, že pokud se zásadně nezmění systém jejich poskytování a samotná náplň, budou nadále jen odčerpávat peníze ze státního rozpočtu.

Začátkem tohoto roku jsme měli tu možnost přechíst si v tisku, že nezaměstnanost se „konečně“ přehoupala přes desetiprocentní hranici a vyhlídky v dalším vývoji nejsou zrovna příznivé. Noviny se zaplnily mnoha články na téma nezaměstnanost, jak ji léčit a kdo ji zavinil. Ekonomové se většinou shodli, že k ní přispěl zejména demotivační systém v oblasti zaměstnanosti. Minimální mzda je nízká (6 200 Kč/měsíc, 36,90 Kč/hodinu) a podpory v nezaměstnanosti příliš štědré (viz níže), což vede za daných podmínek k neochotě pracovat. A co na to ministr práce a sociálních věcí? Navrhl další zvýšení podpor v nezaměstnanosti z 40 % platu předchozího zaměstnání na 50 % a pro ty, kteří nastoupí rekvalifikační kurz z 50 % na 60 %!

Dnes nám již nezbyvá než doufat, že kabinet Vladimíra Špidly to spolu s ním po volebním fiasku s volbou prezidenta vzdá a vznikne nová vláda, nebo že se konečně dostaví efekt rozhazovačné politiky státu, v což jako liberálně smýšlející ekonom příliš nevěřím.

Nezaměstnanost, ochrana zaměstnanců a „sociální“ Evropská unie

Jiří Jíše, student VŠE v Praze

Mladí sociální demokraté na svém plakátu hlásají: „Don't accept social exclusion! We want Europe of equality and solidarity!“. Mají pravdu? Jaká je realita?

Špidlova vláda, která dnes tak hrdě směřuje do Evropské unie, se snaží podle jejího vzoru zavádět maximální množství standartů na ochranu pracujících a odborů před zaměstnavateli. Sama EU se pak často ráda srovnává s liberálnějšími poměry v USA, kde jsou zaměstnanci méně chráněni a jsou více vystaveni tlaku zaměstnavatelů, kteří při jednání s nimi nemusí brát takové ohledy na předpisy, jako například jejich kolegové v Německu nebo Francii. Evropský, údajně sociálnější přístup tak údajně chrání slabší sociální vrstvy před chudobou nebo přímo „vykořisťováním“. Je dobré si ověřit na faktech, jaké výsledky oba přístupy přinášejí.

Především, v sociálnějších zemích, jako je Francie, Německo a Itálie, je velmi vysoká nezaměstnanost. Částečně je způsobena vysokými sociálními příspěvky v nezaměstnanosti, existuje zde ovšem mnoho lidí (jako v ČR), kteří práci marně hledají. Naopak v USA a také v Británii je podstatně nižší, zvláště pokud vezmeme v úvahu existenci nejméně dvouprocentní míry přirozené nezaměstnanosti, způsobené dobrovolnou krátkodobou fluktuací (změna zaměstnání, vstup absolventů na trh práce atp.). Čím je tento, pro někoho možná překvapivý rozdíl způsoben, když jsou přitom zaměstnanci v „sociálnějších“ zemích lépe chráněni?

Představme si, že vláda novým zákonem zvýšila ochranu zaměstnanců (např. zpřísněním propouštění). Na nějakou dobu se zpomalí nárůst nezaměstnanosti nebo dojde i k jejímu poklesu, dřív nebo později si však firmy začnou dávat pozor a budou přijímat méně zaměstnanců, než aby jich měly přebytek, který nemohou propustit. Po nějaké době však nezaměstnanost stoupne – v důsledku změněného chování zaměstnavatelů při přijímání zaměstnanců. Můžeme si to představit i konkrétněji: Mějme sezónní podnik (v zemědělství, cestovním ruchu, stavebnictví), který zaměstnává sto lidí nastalo a stejný počet si najímá na krátko – to znamená, že tyto zaměstnance přijme, po-

kud je práce, a pak je zas bez milosti vyhodí – někdy za půl roku, jindy za dva dny. Vida to premiér Špidla s ministrem Škromachem, urychleně prosadí zákon, podle kterého se zavádí tříměsíční lhůta pro výpověď a odstupné ve výši dvou platů. Dotyčná společnost si pak rychle rozmyslí, kolik zaměstnanců si najme. Konečný výsledek je sporný – zdravější, mladší a kvalifikovanější získají jistější práci, častěji nemocní, starší a méně kvalifikovaní ji ztratí. Nevěříte-li, porovnejte procento dlouhodobě nezaměstnaných v „sociálních“ státech a liberálnějších zemi s nižší ochranou pracovníků. Je přitom dobré si uvědomit, že dlouhodobě nezaměstnaní nejsou sociálně slabí (narozdíl od těch, kterým sociální ochrana pomáhá) – jsou totiž sociálně vůbec nejslabší.

Nelze se tedy divit, že ve Francii, zemi s tradičně vysokou sociální ochranou a také silnými odbory, které si každou chvíli zastávají, žije více než milion dlouhodobě nezaměstnaných, zvyklých žít dlouhá léta bez práce na anonymních „sociálních“ sídlištích, koukat celý den na televizi a žít ze státní podpory. Na mnoha pařížských sídlištích se stále více rozmáhá kriminalita mladistvých gangů, přičemž policie je stále bezmocnější. Toto má být „Europe of equality and solidarity“, když Francie je jednou z tradičně nejlevičovějších zemí západní Evropy?

Co je na tomto stavu alarmující, je skutečnost, že čím více většina států EU zaostává za USA, tím více slyšíme politické proklamace (například na summitech EU, jako v Lisabonu) a pokusů jak tento stav zamaskovat útoky na pružnější trhy práce v USA, případně v Británii.

V ekonomice vždy platí, že je něco za něco. Můžeme mít větší sociální ochranu a zároveň vyšší nezaměstnanost, nebo poněkud dravější „americký“ model, doprovázený ovšem nižší nezaměstnaností a především minimální dlouhodobou nezaměstnaností. Vzhledem k situaci „sociálně vytěsněných“ pěti procent se však současný stav v Evropské unii zdá být nemorální. Naštěstí se i v EU najde několik svobodnějších zemí s podobně pružnými pracovními trhy, jako jsou Británie, Holandsko nebo Irsko.

Klaus – poslední z hvězdného kvarteta

Lukáš Kovanda, student IES FSV UK v Praze,
místopředseda MK Praha

V létě loňského roku otiskla MF Dnes článek o tom, že všechny čtyři nejtěžší váhy českého politicko-společenského života 90. let, Havel, Klaus, Zeman a Železný, v dohledné době zřejmě zmizí z veřejného života. Tato kvaziprognoza se celkem dobře trefila, nikoliv však stoprocentně.

Uvedený kvartet měl jednu historickou výhodu, v polistopadovém vývoji byl totiž tvořen prvním svobodně zvoleným prezidentem, prvním (jediným) otcem transformace, prvním vůdcem opozice a prvním televizním magnátem. Nově příchozí Špidlové, Marešové či Šmejcové už budou vždy jen další v pořadí bez oné jakési aureoly dané euforickým nadšením z první poloviny devadesátých let. Proto lze uvedenou čtveřici označit za hvězdné kvarteto. Vraťme se ale k oné prognóze.

V případě Havla i Zemana byla, zdá se, úspěšná. Sametový prezident odešel z Hradu ze vztyčenou hlavou a zůstal velmi váženou personou českého společensko-intelektuálního prostředí. Zato obhroublý rétorik Zeman udělal to, co tolik kritizoval na svých politických rivalích, odcházel z politiky na pokračování. Nakonec doslova unikl zadními dveřmi Pražského hradu. Oba se pravděpodobně do vysokých veřejných funkcí již nevrátí, jenže nikdy neříkej nikdy...

Případ nováckého mága Železného je nejméně jednoznačný. Tento původem intelektuál kličkoval v děravém právním systému České republiky tak dlouho, až se dostal k mezinárodnímu soudu. Tam už se kličky tak snadno nedělaly a Železný narazil. Možná v koutku duše lituje, že pokud by se před lety nepostavil Američanům, mohl být dnes stále oslavovaným panem generálním. Takhle nemá skoro nic a stálo ho to mnoho sil. Slovo skoro je na místě, neboť se z Barrandova nestěhuje na dlažbu, nýbrž do Valdštejnského paláce, do své senátorské kanceláře. Z veřejného života tedy neodchází, pouze převlékl dres.

V Klausově případě prognóza jisto jistě nevyšla. Zanedlouho se probudíme do stého dne, kdy je ve funkci prezidenta. Říká se, že začátkem funkčního období nové hlavy státu, startuje rovněž kampaň za její opětovné zvolení. Jak tedy svou kampaň zahájil? Zjevně vychází z úvahy, že příští volba prezidenta, bude volbou přímou. Ví, že lidovost mu může zajistit potřebné hlasy občanů. Jeho chování na veřejnosti je vždy precizně promyšleno. Ostrý, jednoznačný tón a zamračené pohledy z volební kampaně ODS 2002 jsou pryč a Klaus nyní hraje usměvavého staršího pána, který je na straně obyvatel, nebo spíše většiny obyvatel. Nejednoznačný a neódešácký postoj k válce v Iráku to jen potvrdil. I chytře pojatá nadstranickost je krokem k získání širší voličské přízně.

A tak zatímco jeho rivalové i soupeřníci z hvězdného kvarteta mají svůj zenit již za sebou, Klausova popularita nyní stoupá. Narozdíl od některých novinářů se domnívám, že to nemusí být chvilkový stav, ale trvalý trend. Tak jako v éře předsednictví ODS bylo jeho chování na politické scéně takové, aby odráželo přání a požadavky pravicových voličů, bude nyní směřovat k takovým činům, které mu budou zajišťovat hlasy voličů napříč politickým spektrem, jen tak si zajistí dostatečnou podporu pro příští volby. Klaus je dostatečně zkušený, aby uměl lavírovat způsobem, který potěší pravičáka a neurazí komunistu a podruhé zase naopak. Je to schopný hráč milující vítězství, pro které je ochoten udělat maximum možného.

V příších deseti letech tak bude celkem pravděpodobně jeho vliv trvat. Význam zbylých aktérů hvězdného kvarteta bude z historického pohledu ve srovnání s Klausovým klesat. Proč? Klaus ovládá lépe technologii moci než Zeman, na rozdíl od Havla se dokáže prosadit v každé politické roli a přitom nemachinuje tak, aby jeho jednání bylo žalovatelné jako v případě Železného. V tom je na české poměry nezapodobitelný.

Vyšlo též v MF Dnes dne 22. 5. 2003

Začarovaný kruh

Iveta Čechová, studentka VŠE v Praze

Je známo, že to, jak a koho volíme, ovlivňuje celá řada faktorů. Ať už je to sociální prostředí, rodinná tradice nebo vlastní přesvědčení. Někomu jde jen o vlastní zájmy, někdo myslí i na druhé. V neposlední řadě je to ale také vzdělání, co sehraje významnou úlohu. Ani ne tak dosažená výška, jako vystudovaný obor. Pravděpodobně jinak bude volit lékař, filozof, statistik či stavitel.

A právě faktor vzdělání chci tedy zdůraznit a navrhuji zavést na středních školách jakýsi povinný předmět, který mladým lidem objasní alespoň základní pojmy týkající se veřejných financí, politických cyklů a fungování svobodných trhů.

Jako povinnou literaturu pak třeba některý z esejů snad nejvlivnějšího francouzského publicisty 19. století, Frederica Bastiata. Jeho myšlenky o svobodných trzích jsou dodnes citovány asi díky tomu, jak skvěle odhadl čtenáře. Jeho vysvětlení je totiž natolik důkladné a přitom jednoduché, že pochopí každý. A čím později, tím víc se stydí. Vždyť je to tak jasné! Nutno dodat, že čtenáři se nezměnili, jen by jich mohlo být víc.

Dášeňka

Právě jsem dočetla Dášeňku od K.Čapka. Mnozí z Vás si řeknou, proč dvacetiletá holka tahá do MK štěně. Ono to ve mne vzbudilo nadšení a radost a uvědomila jsem si, že jako slušná holka jsem ani nepoděkovala (a to Dášeňka udělala). Tak tedy děkuji hlavně našemu předsedovi Danovi Kotulovi za to, že mne naverboval do této rodinky, že mi poskytne prostor a příležitost pro hledání mého dalšího Já. Taký děkuji vám, místopředsedové, Tomáši Jirso, Martine Ervo a Lukáši Kovando, a samozřejmě i vám všem ostatním. A pro ty, kteří nevědí, jestli mají k NÁM vstoupit nebo ne, můžu říct jen jednu věc. Proč se bát otevřít dveře někam, kde to ještě neznáme? Když se dají otevřít, musí se dát i zavřít. A pak si aspoň nebudete klást otázku, co je za nima. Nebo proč jsem to vůbec nezkusil(a)? Vám odva hu a já děkuji.

Dagmar Katreniaková

Věřím, že volby by hned dopadly jinak.

Zde však narážím na veliký problém a tím je současná vláda. Ta totiž s ničím takovým nikdy nemůže souhlasit, protože si ztrátu hlasů uvědomuje, bojí se jí a udělá vše pro to, aby děti ze škol takto poučeny nevyšly. Budou se tak rodit další voliči sociálních demokratů, budou opět volit tak, jak volí a to opět nepovede k zavedení tohoto předmětu do škol. Pohybujeme se tedy v začarovaném kruhu, který, doufám, přeci jen jednou zastavíme. A nejen to. Já i věřím, že se nám ho podaří roztočit opačným směrem.

Když R. Gill přišel s teorií bludného kruhu chudoby, poukazoval na nízkou vybavenost rozvojových zemí kapitálem. Tvrdil, že země jsou chudé, protože jsou chudé. V tomto smyslu můžeme říci, že i my trpíme jistou formou nevybavenosti kapitálem. A to lidským. A budeme se mít špatně, protože se máme špatně.

Myslíte si, že mluvím vážně? Nebo se vám o zdá vtipné? Asi trochu obojího. Asi už jsem i já ovlivněna. Vždyť co vláda řekne, to je v podstatě také větší vtipné. Bohužel ale vždy myšleno vážně.

Anketa se členkami MK Praha

Otázky:

1. nejoblíbenější politička
2. nejoblíbenější večerníček
3. nejoblíbenější zákusek
4. nejoblíbenější Mladý konzervativec
5. nejoblíbenější věk
6. nejoblíbenější horor
7. nejoblíbenější chlapecká skupina
8. nejoblíbenější aktivita

Odpovědi:

Karolína Kosová

1. Petra Buzková, protože máme krásné společné zážitky z nuda pláže, bohužel jen ji vyfotili do celostátního denníku.
2. Krakonoš, protože stejný název má skvělé pivo a protože je to velmi realistická pohádka.
3. Cigareta, protože uzavírá můj trávicí cyklus.
4. Daniel Kotula, protože mě má moc rád a pořád neví, jak mi to dát pořádně najevo, a také vzhledem k mému kariérismu...
5. 55 let, protože budu mnohem zkušenější žena.
6. Samotáři, protože nechci nikdy dopadnout tak, jako kdokoliv z tohoto filmu.
7. Vladimír Mišík a etc., protože se můžeme hodně od těchto mániček naučit.
8. Komunikace, protože mě velice uspokojuje a dovoluje mi kontakt prakticky s kýmkoliv.

Bára Jarešová

1. Ilona Staller, známá jako Cicciolina.
2. Pane, pojdte si hrát.
3. Jahody se šlehačkou.
4. ...je ten nejstarší, nejbohatší, nejzkušenější... jinak priority nemám.
5. F. L. Věk.
6. The Exorcist.
7. Unknown To No One, první irácká chlapecká skupina!
8. Zatím mě nenapadá nic jiného než 69.

Michaela Rothová

1. Jana Wolfová – jako politička má váhu.
2. Přenosy z Poslanecké sněmovny.
3. Medovník.
4. Daniel Kotula.
5. F. L.
6. Zprávy na Nově.
7. Olympic.
8. Vyplňování anket.

Iveta Čechová

1. Nejoblíbenější političku nemám. Vlastně ani oblíbenou. Mám hodně oblíbených politiků. Na ty se mě ale nikdo neptá!
2. Na Večerníčku jsem vždycky měla nejradši tu znělku.
3. Tiramisu.
4. Touhle odpovědí bych si asi hodně uškodila...
5. Z těch, co jsem zatím poznala, ten současný = 20.
6. Babiččin dům.
7. Pokud není řečeno, že to musí být hudební skupina, tak tedy FC Juventus.
8. Lyžování.

Jana Jirsová

1. No, já jsem spíš na chlapy...
2. Tak to je jednoznačně Pat a Mat, práce všeho druhu. Vřele doporučuji.
3. U mě vítězí rakvičky se šlehačkou, když si k nim přimyslím kávičku a dobrý pokec s kamarády v příjemném prostředí.
4. Nechci stavět žebříčky, všichni mi připadají jako fajn lidi.
5. Já ještě nemám moc z čeho vybírat, je mi teprve 18, ale čím jsem starší, tím jsem zatím spokojenější.
6. Žádný takový nemám, protože jsem strašpytel a nedívám se na hororové filmy. Snad leda jako autory hororových povídek mám ráda Poea nebo Erbena a jeho Kytici, i když jsou to taky dost saďárny.
7. Moje nejoblíbenější je spíš mužská skupina, teď jsem se hodně zaposlouchala do Apocalyptic, jejich nové CD Reflections je naprosto jedinečné.
8. Je spousta věcí, které ráda dělám, ale asi nedokážu zhodnotit, kterou nejradši. Například jsem fanatický knihomol, chodím ráda do kina, případně jezdím na filmové festivaly, ale jsem v podstatě pro každou srandu.

Dagmar Katreniaková

1. Prostě Margaret.
2. Bob a Bobek.
3. Banán v karamelové polevě, nechci dělat reklamu, ale ten nejlepší mají na Václaváku ve Fruit baru.
4. Pro případ, že nemůžu napsat sebe, napíšu našeho předsedu, jehož zásluhou jsem členkou MK. Vid' předsedo!
5. Miluji každý den, ať mi je pět nebo padesát. Někdy se ale chci vrátit do školky, kde jsem se mohla aspoň pořádně vyspat.
6. Na horory nekoukám Viděla jsem jeden a pavouci po mně lezou dodnes, když mám špatné sny.
7. Pink Floyd, k tomu nemám co dodat.
8. Dělat pořád něco jiného.

Stát pro umění 21. století

Michaela Rothová, studentka DAMU

V současné době se začíná častěji mluvit o ekonomických problémech, se kterými se divadla již dlouho potýkají. Ředitelé divadel stále důrazněji na finanční potíže upozorňují. Dne 24. 4. 2003 se konala v Poslanecké sněmovně panelová diskuse, kterou pořádal ITI – Mezinárodní divadelní institut. Jednalo se o seminář s názvem Stát pro umění 21. století a jeho tématem byla kulturní politika. Projednávanými problémy byla situace kultury z hlediska financování, zejména divadel, a právní postavení divadel. Cílem diskuse bylo také srovnat zásady kulturní politiky zemí EU s kulturní politikou v České republice. Široce diskutovány byly podklady Bohumila Nekolného, ve kterých autor srovnává divadelní systémy v zemích Evropské unie.

Česká republika má srovnatelné zásady kulturní politiky, i když jen na základě usnesení vlády. Máme standardní řešení exekutivy autonomním Ministerstvem kultury. Zatímco v 9 státech EU působí na úrovni centra kulturní (umělecké, divadelní) rady často nejen jako odborný konzultační orgán, ale i jako orgán odpovědný za alokaci prostředků, v České republice tento institut neznáme. Nemáme zcela vyhovující legislativu pro kulturu, zejména chybí speciální divadelní zákon. Daňové zvýhodnění existuje jen v rámci obecných předpisů. Výdaje státu na kulturu jsou pod standardem EU. Činí zhruba 0,6 % státního rozpočtu proti obvyklému 1 % v zemích EU. Jednotlivá divadla jsou dotovaná na základě koeficientů, které se vypočítají ze vzorce sestaveného poslanci. Poslanci si však neuvědomují, že divadlo nemá pravidelné výdaje jako například nemocnice nebo škola. Jedná se o živý organismus, jehož hospodaření se nedá naplánovat dopředu. V současné době je fungování divadel v České republice výrazně omezeno nedostatkem finančních prostředků a na tvůrčí činnost založenou na experimentování už nezbyvají peníze. Ve většině zemí EU (mimo Rakousko) provozuje stát jen národní či státní divadelní instituce, v jedné třetině zemí stát nemá žádnou zřizovatelskou funkci. V naprosté většině zemí divadlo provozují i města a v menší míře kraje. Divadelní soubory a divadla působí jednoznačně jako soukromé společnosti (i když třeba v držení města). Obdobný typ právní subjektivity jako je příspěvková organizace, na kterém funguje většina divadel v České republice, existuje pro provozování divadel už jen v Řecku a v Německu. I tam je však pocítován a reflektován jako regresivní model.

Naši politici, kteří rozhodují o prostředcích ze státního rozpočtu určených na kulturu, volí v poslední době jiné priority, než podporu živého profesionálního divadla. Objektivním důvodem bude nepochybně i omezený objem finančních prostředků a skutečnost, že v naší společnosti lze vystopovat i ohroženější oblasti, než je právě kultura, resp. divadlo. Ekonomické potíže divadel lze však do jisté míry přičíst i nedostatečnému zá-

jmu politiků a médií. Všichni, kdo se účastnili semináře apelovali na média, aby se do řešení problémů zapojila cílenou mediální kampaní.

Mezi významné osobnosti českého divadla, které se účastnily panelové diskuse patří např. ředitel Národního divadla ak. arch. Daniel Dvořák, ředitel Divadla J. K. Tyla v Plzni Jan Burián, ředitel Klicperova divadla v Hradci Králové Ladislav Zeman, ředitelka mezinárodního festivalu taneční tvorby a pohybového divadla Tanec Praha Mgr. Ivona Kreuzmannová-Daňková, ředitel Činoherního klubu Ondřej Hrab, herečka a poslankyně Táňa Fišerová a další.

Nejpřínosnější byl podle mého názoru projev Daniela Dvořáka, který uvedl spoustu konkrétních argumentů. ND odehraje za sezónu asi 776 představení a vyprodukuje asi 18 premiér. Průměrný plat v ND je 12 000 korun (což je mimochodem hluboko pod celostátním průměrem, ačkoliv se jedná o naši první divadelní scénu). Výdaje Národního divadla činí zhruba 561 milionů korun, z toho 237 milionů korun tvoří provozní náklady a 210 milionů korun jsou finanční prostředky určené na platy, z čehož 97 milionů korun jsou náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění zaměstnanců. Dotace, kterou získá ND od státu je 350 milionů korun. Daniel Dvořák upozorňoval na skutečnost, která není na první pohled zřejmá a to, že ND odvádí velkou část peněz státu zpět. Divadlo je totiž plátcem DPH a při nákupu materiálu odvádí daň. Z prostředků na platy se část vrací zpět státu v podobě daně z příjmu a dále v povinných odvodech sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Zajímavé by proto bylo položit si otázku, kolik skutečně stát přispívá na činnost ND.

Ředitelka festivalu Tanec Praha Mgr. Ivona Kreuzmannová-Daňková, ve svém projevu upozornila na podstatný fakt, který je třeba si také uvědomit. Z rozpočtu na kulturu jde totiž část peněz na církve. To znamená, že skutečné výdaje státu na kulturu činí zhruba 0,47 % státního rozpočtu.

Diskuse na téma kulturní politika byla sice zajímavá, avšak místo formulace návrhů na konkrétní řešení vyústila v „nařikání nad nedostatkem finančních prostředků“. Faktický přínos této panelové diskuse zpochybňuje i skutečnost, že se jí účastnili pouze dva poslanci, ačkoliv právě jim měla objasnit současné problémy divadel. V tom vlastně spočívá začarovaný kruh. Dokud budou divadla odsouzena nezájmem politiků na sebe sama, nelze očekávat zlepšení. Pomoci by mohla snad jedině média, která by na výše uvedené skutečnosti upozornila. Jistě by bylo také dobré, kdyby se ředitelé divadel a kulturních institucí sjednotili ve svém názoru, dokázali zformulovat potřeby divadel a své stanovisko jednotně prezentovali veřejnosti, municipalitám, Ministerstvu kultury i zákonodárnému sboru.

VI. sněm Pražského klubu Mladých konzervativců

Martin Erva, student FFUK,
místopředseda MK Praha

Na středeční podvečer 21.5. 2003 svolal pan předseda RK MK Praha sněm. Slavili jsme páté výročí. Pomalu už vydáváme dudlík z pusy a učíme se chodit. Někteří z nás na to později večer zapomínají. Plenky se stávají minulostí, i když doma ve Zborovské to díky povodním pořád ještě smrdí. Pan předseda má krásný oblek a nové přední zuby. Atmosféra je trochu napjatá. Půjde do tuhého. Zdravice ze všech stran a koutů přednesli předsedové ostatních regionálních klubů a pan předseda celého MK Petr Sokol s hlasovacím právem osobně zahajuje.

Tomáš Jirsa se ujímá slova, byl zvolen moderátorem sněmu, vysvětluje nám program. Předseda předkládá sněmu svoji zprávu o činnosti za minulý rok. „To je všechno hezký“, odpoví mu pan doktor Kubát, ale měli by jste se snažit, aby to tady nevypadalo jako v klubu teplajzníků. První vlašťovky tady jsou, ale je to pořád málo.“ Sálem projelo souhlasné mručení. Diskuse dostává první živý impuls.

Zprávy místopředsedů: Tomáš vystupuje ze své role moderátora a prezentuje svoji činnost za poslední rok. „Vím koho volit je sice obsahově zajímavá brožura, ale zkuste to vzít do ruky, barví to modře,“ stěžuje si Iveta. „To byl úmysl“, odpovídá za Tomáše expředseda MK David Rýc. „To proto, že modrá je dobrá“, dodává. Musíme neustále pamatovat, která barva je dobrá. Nepřítel nikdy nespí, z čehož má křivá ústa a vypoulené oči.

Daniel Kotula je navržen na post předsedy klubu. Moderátor vyzývá voliče v sále: „Nemáte nikdo zájem si to zkusit?“ Ne, post je to neplacený. Daniel sbírá body a gratulace. Začíná konkurs na místa místopředsedů. Jejich počet je díky širší členské základně zvýšen na tři.

Proč jdu znova do toho? Tak tohle vysvětlují všichni čtyři kandidáti. Ten chce žvanit na konferencích, které uspořádá, dále chce velkolepé předvolební kampaně a Den daňové svobody, tenhle časopis a akce a jeden si chce povídat s centrálním MK. Inu pěkně jsme se sešli. Voliči samozřejmě pilně poslouchají a čtou si noviny. Do hřmotných projevů je slyšet kručení v břiše. Někdo jde na cigaretu. Každý chce přijít s troškou do mlýna, trochu se nám to protahuje. Už měla začít oslava našeho výročí. David jde na pizzu. Michal si nevypnul zvonění a běží telefonovat. Přicházejí stálí návštěvníci seminářů, kteří zjevně nesplňují jednu z podmínek členství, a zvědavě se rozhlížejí. Je tu volba, hlasujeme.

Je to jasné. Dneska členové brali na konference a semináře. K povídání je třeba malý rautík. Nové předsednictvo se fotí a usmívá na všechny strany. Kampaň byla náročná. Zatelefonovat desítkám členů a poprosit je aby přišli, na to potřebujete pevné nervy.

Regionální klub Mladých konzervativců v Praze, Zborovská 42/542, 150 00 Praha 5

tel/fax: +420 257 329 057, praha@konzervativci.cz, <http://praha.konzervativci.cz>

číslo účtu: 27-6615400227/0100 KB Praha 5-Smíchov

šéfredaktor: **Lukáš Kovanda** lkovanda@centrum.cz

zástupce šéfredaktora: **Martin Erva** martin.erva@centrum.cz

redakce: **Iveta Čechová, Jiří Jaklín, Michal Jelínek, Daniel Kotula, Michaela Rothová**

grafická úprava: **Jiří Kovanda**

Své připomínky zasílejte prosím na emailovou adresu: praha@konzervativci.cz